

Remissvar

Dnr 2018-136

1 oktober 2018

Finansdepartementet (Skatte- och tullavdelningen)
103 33 Stockholm

Delbetänkandet Ett mer konkurrenskraftigt system för stöd vid korttidsarbete (SOU 2018:66)

Fi2018/02864/S1

RISK ATT FÖRSLAGET FÖRDRÖJER STRUKTURUMVANDLING

Enligt förslaget är förutsättningar för stödet att arbetsgivaren har allvarliga men tillfälliga ekonomiska svårigheter som rimligen inte hade kunnat undvikas. Stödet ska ges efter det att andra tillgängliga åtgärder för att minska arbetskostnaderna har använts. Med ekonomiska svårigheter avses tillfälligt försämrad ekonomisk situation i företaget som en följd av en oförutsedd eller plötslig nedgång i efterfrågan globalt eller av begränsningar i företagets tillgång till marknader, till exempel ett oväntat införande av tullar eller andra handelshinder. Förslaget och motiveringen i utredningen är skrivna som om reglerna bara gällde för den internationellt konkurrensatta industrin, men de föreslagna reglerna är allmänna och skulle gälla för företag i alla branscher.

Företaget måste enligt förslaget lämna ekonomiska underlag som styrker att behovet av stöd är tillfälligt. Det är enligt förslaget Tillväxtverket som ska göra en bedömning om dessa krav uppfylls. Det skrivs dock inte i förslaget vilka underlag som företaget ska lämna till Tillväxtverket och på vilka grunder myndigheten ska kunna bedöma om stödbehovet är tillräckligt allvarligt och tillfälligt. Även om företaget inte tidigare har haft problem med minskat ordergång, kan efterfrågan på företagets produkter ändras snabbt och det är svårt att på förhand bedöma vad som är tillfällig respektive permanent nedgång i efterfrågan. Företagets bedömning riskerar att ha en systematisk slagsida mot att man önskar och tror att företagets situation snabbt kommer att förbättras. Eftersom timlönen ökar för de anställda vid korttidsarbete och den lägre lönen är dessutom högre än arbetslöshetsersättningen, finns det incitament också för arbetstagsidans att komma överens om korttidsarbete, även om företagets problem inte är tillfälliga.

Konjunkturinstitutets bedömning är att stödet riskerar att fördröja strukturomvandlingen, även om effekterna begränsas av att stödperioden endast är 6 månader lång och att det finns en karensperiod på två år. Stöd till verksamheter eller branscher som drabbas av plötslig nedgång i efterfrågan som sedan visar sig vara strukturell är särskilt skadlig i högkonjunktur därför att det ofta finns brist på arbetskraft i andra delar av ekonomin som då inte kan växa. Ett av huvudskälen till nuvarande stöd för korttidsarbete är att undvika långvarigt negativa effekter på arbetsmarknaden, så kallad persistens. I en situation där det inte råder en djup lågkonjunktur är utsikterna goda för individer som eventuellt blir varslade och uppsagda att hitta ett

nytt arbete och risken för persistenseffekter är liten. Konjunkturinstitutets bedömning är därför att bör stödet begränsas till perioder då det råder djup lågkonjunktur.

Utredningen påstår att det inte finns den flexibilitet på den svenska arbetsmarknaden att anpassa personalstyrkan till kortsiktiga variationer i efterfrågan som korttidsarbete ger för företagen i andra länder. I Sverige kan dock företagen använda andra sätt att anpassa personalstyrkan vid tillfälliga variationer i efterfrågan, till exempel genom att använda allmän visstidsanställning och bemanningsföretag. Utredningen borde därför också beskrivit hur användning av bemanningsföretag och andra typer av flexibla anställningsformer ser ut i Sverige i förhållande till de viktiga konkurrentländerna samt hur omställningsförsäkringar för anställda fungerar i olika länder.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Iida Häkkinen Skans.

Urban Hansson Brusewitz

Iida Häkkinen Skans